

9. Jul. 1846

FACTS

Date:

9. Jul. 1846

Page number:

Dagbog G, side 106-108

TRANSCRIPTION

Amsterdam 9 July 46.

Jeg har atter været i Musæet¹. Der er et Billed af Terburg², som jeg næsten holder mere af, end Trompeteren i Haag, i det mindste er den unge Dame i hvidt Atlask med en smuk blond Nakke henrivende deilig. Jeg holder mere af ham end Dow, Mieris og Netcher³ troer jeg; det forekommer mig som Mezu og Terbourg ere smukkere i Behandlingen, de tre nævnte ere stundom, deres Fortræffelighed uforkrænket, lidt for glatte for rigtigt at behage mig.

Potter⁴: et lille halv forvadsket Billed med en Hyrde og Qvæg ved Solnedgang; man føler de lave Straalers skiftende Lys med lange Mellemrum, som ogsaa Luften med de røde Skyer er deilige. – I hans Billed: Orpheus spiller Dyrene sammen, er han kjendelig paa glat lis, han stiller en fabelagtig Skabning som en Hest med Klove og eet Horn midt i Panden (forøvrigt •107• smukt malet) hen i Udkanten af Skoven hos en prægtig Hjort og Ulv, deilige Stammer o s v, som ogsaa Landskabet til venstre er meget smukt, men man føler ikke tydeligt Grunden hvorpaa Dyrene staae og Afstandene. Ganske snurrigt, denne ellers saa bestemte, kundskabsrige Kunstner, der vel har seet og kjender hver Form han maler, fik ved første Øiekast her Lighed med vores ubestemte Gebauer⁵, jeg kom til at tænke paa ham. – Hans store Bjørnejagt kunde jeg neppe kjende ham igjen i, men det skal kun have faae Pletter, som ikke ere oversmurt af en kun alt for modig Restaurant. Hvad der meest behagede mig heri var maaske Hesten og Baggrunden. – Hans No 219 er et deiligt Billed. – Den Kunstner, som jeg her foran har anført under Navn af Berchhijde⁶ i Steengrachts Samling 4 July, kan jeg nu tænke maa være den herlige J van Heyden af hvem her er tre rare Billeder med smaa Figurer af v d Velde⁷. Alle forestille, som ogsaa Steengrachts, Partier af hollandske Byer med Canaler og Huse overskyggede af Træer. Steengrachts staaer nu tydeligt for mig: man seer Canalen i forkortning, en Baad lægger til Landingspladsen, en Trappe ud for en Gadedør. De have alle saa herligt Præget af disse smukke, venlige Gader, og have gjort mig stor Glæde. – Underinspecteuren kom hen til mig og gav sig i Tale •108• med mig; han var selv Dilettant og var ifærd med en Copi i Aquarel efter Berghem⁸. Han roste meget Dyrene og troede at see et nøie Kjendskab til Anatomi og Knokkelbygning; det Indtryk har aldrig Berghem gjort paa mig, et saadant Studium finder jeg kun hos Potter og maaske v der Velde, og det er langt mere det Totale, den glimrende Farve som hos Berghem henrykker mig. Dog skylder jeg at sige: at hans Ko og Æsel og Faar i naturlig Størrelse i Musæet i Haag var et deiligt og velstuderet Billed. Koens Hoved kom selve Potter maaske nær; det hængte lidt høit og i svagt Lys, men han havde fordærvet det med en stor nøgen Quindelig Figur foran, den var tør og haard.

¹ Forgængeren for det senere Rijksmuseum, hvoraf de ældre malerier var udstillet i Trippenhuis.

² Gerard ter Borch (1617-1681). Maleriet er Rijksmuseum, Amsterdam, inv.nr. SK-A-404. Lundbye sammenligner med billedet i Mauritshuis, inv.nr. 176.

³ Gerrit Dou (1613-1675), Frans van Mieris (1635-1681) og Caspar Netscher (1639-1684).

⁴ Paulus Potter (1625-1654). Malerierne er Rijksmuseum, Amsterdam, inv.nr. SK-A-315, SK-A-317 og SK-A-316.

⁵ Christian David Gebauer (1777-1831), dansk dyremaler.

⁶ Job Adriaensz Berckheyde (1630-1693). Lundbye blander her de to kunstnere sammen.

⁷ Jan van der Heyden (1637-1712) og Adrian van de Velde (1636-1672). Malerierne er Rijksmuseum, Amsterdam, inv.nr. SK-C-143 samt formodentlig SK-A-153 og SK-A-154, omend Adrian van de Velde kun synes at have medvirket på førstnævnte.

⁸ Nicolaes Berchem (1620-1683).

Amsterdam 8 Julij 46.

Jeg her berøgt det meget rige Museum, her
haver stor Glæde af mange Ting der, men
især der: anseer og overmager osv.
Hvor senere i den Klæde, hvor Dyrerne findes.
Der var i første Gang en Løve, et prægtigt
eksempel med en Hanne som under Bogen
næsten alle bide.

Amsterdam 9 Julij 46.

Jeg har atter været i Musæet. Der er et Billed af
Terburg, som i næsten holdes mere af, end
Trompeten i Klæde, i det mindste er den
mange Damer i Mødet at lade med en smuk
blonde. Ikke mindre delig. Jeg holdes
mere af ham end Daw, Mieris og Notcher
træder i: det forekommer mig som Meyer
og Terburg ere smukke: B. handlingen,
d. de nævnte ere stundene, deres Fortælle-
lighed i Fortællingen, lidt for glatte for rig-
tigt at høre mig.

Endelig: et lille, halv færdigt Billed med en
Klyde og Gæst ved Selskabet; man
fælder de lave Stræker, strøfende. Lige med
lange Møllestammer, som ogsaa Læsten end
de røde Skyer er derige. — I hans
Billed: Onphas spiller Dyrerne sammen,
er han kendelig paa glat Iis, han stiller
en fabelagtig Skabning som en Klost med
Klæde og et klorn snit: Pindur (forvrigt)

smukt malet) Men: Udkaften af Skoven har en
prægtig Bljort og Uls, derlige Stammer osv., men
ogaa Landskabet til venstre er meget smukt, men
man føler ikke tydeligt Grænden herpaa Sjæne
staa og Afstanden. Jauske smukt, Sine ellers
saa kendet, kendskabsrige Kunstner, der vel har
seet og kjender hver Form han maler, fik ved
første Blikkast her Lighed med vores i kendet
Gebaener, og kom til at tænke paa ham. —

Klaus stens Bjørnejagt kunde og neppe kjende
ham igitte: men det skal han have paa Plæt
ter, som ikke er overskattet af en kun alt
for smag Restaurant. Hvad der meest behagede
mig heri & var maaskee kleten og Baggrunden.
— Klaus N: 219 er et derligt Billede. —

Den Kunstner, som og her foran har anført
inder Naan af Berchthold i Steengrachts Sam
ling 4 July, kan og nu tænke man være der
heltige. Hans Kledde af hvem her er tre rare
Billeder med smaa figurer af v. d. Velde. Alle
forstille, som gaa Steengrachts, Parker af hol
landske Bjerge med Canaler og klare overskippede
af Træer. Steengrachts staaer nu tydeligt for mig:
man ser Canalen i Forhertning, en Baad lægger
til Landingspladsen, en Trapper ned for en Jæder.
Do have alle saa herligt Prægt af sine smukke,
menlige, Jæder, og have givet mig det Glæde. —

Under inspecturen kom han til mig og gav mig: Tale

med mig; han er ellers Dilettant og uerfærdig med en
Capi: Aguarer efter Berghem. Han næste mig
Lignene og traede at see et nars Kjendskab til
Anatomi og Karaktertegning; det Indtryk har
allrig Berghem gjort paa mig, et saadant
Studium finder jeg kun hos Patter og maaske
v den Velde, og det er langt mere det Totale, den
glimrende Farve som hos Berghem henrykker
mig. Og skjønt det er at sige: at hans Kog og Ord
og Faar: naturlig Størrelse i Muscet: Maag
har et dybt og vel studeret Billede. Hans
Maad kom selv Patter maaske nær; det
konnte lidt hvide og i saagt Lys, men han
haand. først endte det med en stor nysen Gjend.
lig Figur foran, den var tør og haard.

Amsterdam 10 Juli 46

Det er som den Glæde jeg har af Kunstværker bliver
med hver Dag stærkere, og han vilde see mig med
paa de delige Ting her i Muscet, og idag fik jeg
en Masse delige Naderinger at see af Berghem
og Harel du Jardin, som den nogle sunde
Stik efter Wilkie og Lancier. Disse sidste
interesserer mig ogsaa, da jeg derved fik det
mest levende Billede om disse to Kunstnere, af
hvem jeg end an aldrig saa Arbejder. De glæder
mig meget, og jeg bliver der hos Dem, som
hos Verboeckhoven et betydeligt "nær."